

Høring – søknad om samtykke til bygging av LPG-terminal i Haugaland Næringspark i Tysvær kommune

Nærenergi Gass AS har søkt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) om samtykke til bygging av LPG-terminal i Havnavegen 168, gnr./bnr. 62/29 i Tysvær kommune.

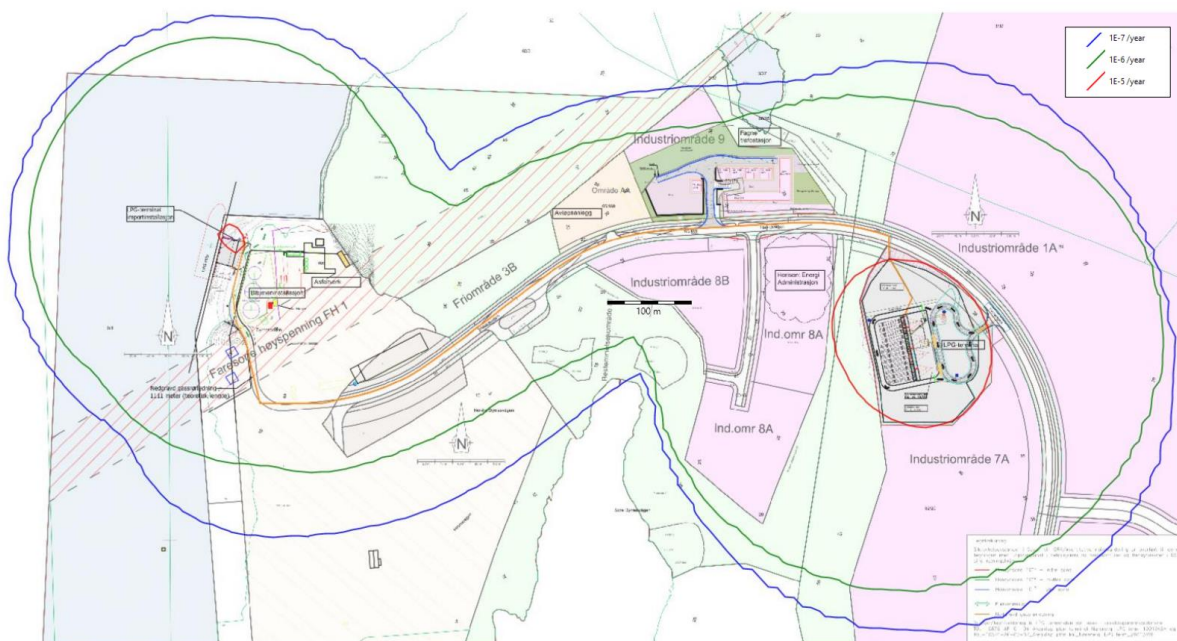
Hva søkes det om?

Det omsøkte tiltaket gjelder bygging av LPG-terminal på Haugaland Næringspark og skal fungere som Nærenergi Gass AS sin lagerkapasitet for distribusjon av LPG (flytende petroleumsgass). LPG vil losses til terminalen med skip, lagres i tankparken og lastes på tankbiler for distribusjon til slutt kunder lokalt og nasjonalt. Skip vil anløpe kaien for lossing ca. hver tredje uke. Fylling av tankbil vil skje inntil to ganger hver dag. Anlegget består av liggende sylindriske tanker som vil være forbundet til kaianlegget med en rørledning. Rørledningen vil mellom kaien og anlegget være nedgravd langs Havnavegen, med en total lengde på ca. 1090 meter.

Anleggsdelene vil være gjerdet inn og ha adgangskontroll. Området vil være overvåket og det er planlagt flere konsekvensreducerende tiltak, som bl.a. overrislingsanlegg, automatiserte sensorer og nødstoppbrytere. Den interne trafikkflyten vil være én kjøreretning. Det skal opparbeides et venteområde for tankbiler, slik at de ikke er til hinder for annen trafikk ved inn- og utpassering.

Hvor høy er risikoen?

Det er utarbeidet risikokonturer for anlegget, i overensstemmelse med DSBs retningslinjer for kvantitative risikovurderinger for anlegg som håndterer farlig stoff. Anleggets risikokonturer er vist i figur 1.

Figur 1. Estimert individuell risiko for hele LPG-terminalen. Blå linje viser 10^{-7} risikokontur som avgrensner ytre sone, grønn linje viser 10^{-6} risikokontur som avgrensner i midtre sone, rød linje viser 10^{-5} risikokontur i indre sone på hhv. kai og terminalområdet.

Risikokonturene viser individuell risiko i området rundt anlegget. Individuell risiko er den statistiske frekvensen for å omkomme for en person som befinner seg på et bestemt punkt i nærheten av anlegget hele døgnet, i et helt år. Det kan normalt oppstå mange forskjellige uhellshendelser ved et anlegg der farlig stoff håndteres. Frekvens for å omkomme beregnes for hver enkelt uhellshendelse, i alle punkter

i området rundt anlegget. Frekvens for alle uhellshendelsene summeres, og risikokonturene fremkommer ved at det trekkes en linje mellom punkter med samme frekvens (risiko).

Hendelsene som ligger til grunn for anleggets risikokonturer er:

- Lossing fra båt
- Gassrørledning
- Tankanlegget, uten lasting til bil
- Tankanlegget, lasting til bil

Propan/LPG er klassifisert som brannfarlig gass (H220/H280). Gassen er fargeløs og luktfri, og det blir derfor tilsatt luktstoff slik at eventuelle lekkasjer i større grad kan oppdages. På grunn av de brennbare egenskapene er det scenarier knyttet til brann og eksplosjon som er dominerende i risikovurderingen for tredjeperson.

Det verste som kan skje på anlegget er om man får et brudd på tank, rør, losseslange på kai eller ved fylling av tankbil. En slik hendelse kan resultere i brann dersom gasskyen fra en lekkasje eksponeres for en tennkilde. Brann kan forekomme som en skybrann dersom skyen får utvikle seg over noe tid før antennelse skjer (forsinket antennelse). Dersom en lekkasje får en umiddelbar antennelse, vil det kunne oppstå en flash- eller jetbrann. Denne vil kunne vare til brannen er detektert og anlegget er nedstengt. Nedstengning vil normalt gå forholdsvis raskt.

I DSB-rapporten *Sikkerheten rundt anlegg som håndterer brannfarlige, reaksjonsfarlige, trykksatte og eksplosjonsfarlige stoffer* fra juni 2013, fremgår det hvilke akseptkriterier DSB legger til grunn ved vurdering av risiko rundt anlegg med farlig stoff. Tabell 1 er hentet fra rapporten og viser at akseptkriteriene knyttes til tre hensynssoner; indre, midtre og ytre sone. Hensynssonene fastsettes på bakgrunn av risikokontur 10^{-5} , 10^{-6} og 10^{-7} . Det går statistisk sett hundre tusen år mellom hver gang det skjer en dødelig ulykke på anlegget som rammer punktene som utgjør risikokontur 10^{-5} . Tilsvarende intervall for risikokontur 10^{-6} og 10^{-7} er henholdsvis én million og ti millioner år.

Tabell 1: Hensynssoner og tilhørende bestemmelser

Hensynssone	Hensynssonene for Farlig stoff-anlegg går ut:	Hensynssonene for Eksplosivanlegg går ut:	Bestemmelser for hensynssonene (objekter og aktiviteter akseptert i sonen)
Indre sone	Til risikokontur 10^{-5}	Til sikkerhetsavstand etter tabellverdier	<p>Dette er i utgangspunktet virksomhetens eget område.</p> <p>I tillegg kan for eksempel LNF-område inngå i indre sone. Kun kortvarig forbipassering for tredjeperson (turveier etc.).</p>
Midtre sone	Til risikokontur 10^{-6}	Til sikkerhetsavstand etter tabellverdier	<p>Offentlig vei, jernbane, kai og lignende. Faste arbeidsplasser innen industri- og kontorvirksomhet kan også ligge her. I denne sonen skal det ikke være overnatting eller boliger. Spredt boligbebyggelse kan aksepteres i enkelte tilfeller.</p>
Ytre sone	Til risikokontur 10^{-7}	Til sikkerhetsavstand etter tabellverdier	<p>Områder regulert for boligformål og annen bruk av den allmenne befolkningen kan inngå i ytre sone, herunder butikker og mindre overnattingssteder.</p>
Utenfor ytre sone	Ingen hensynssone utenfor ytre sone	Ingen hensynssone utenfor ytre sone	<p>Skoler, barnehager, sykehjem, sykehus og lignende institusjoner, kjøpesenter, hoteller eller store publikumsarenaer må plasseres utenfor ytre sone.</p>

Risikokonturene er i tråd med DSBs akseptkriterier. Gjeldende reguleringsplan for området er Områdereguleringsplan for Haugaland Næringspark, planid 200199 i 1146 Tysvær kommune. Området er i hovedsak regulert til industri og friareal. I midtre sone vil det være tillatt med etablering av faste arbeidsplasser innen industri- og kontorvirksomhet mv. I ytre sone vil det være tillatt med etablering av boliger, butikker og mindre overnattingssteder. Visse deler av ytre risikokontur går noe utenfor det regulerte området.

Risikokonturene viser at området kan utvikles i tråd med områdereguleringsplanen. Risikoen anlegget utgjør for tredjeperson vurderes derfor å være akseptabel.

DSB anbefaler at Tysvær kommune fastsetter hensynssoner basert på de utarbeidede risikokonturene. Fastsettelse av hensynssoner i sjø er gjenstand for vurdering av kommunen. Hensynssoner i sjø kan være viktig for ivaretagelse av utenforstående sin sikkerhet ved ferdsel på Førresfjorden når det foregår losseoperasjoner av LPG på kaien.

Hvilke krav stiller regelverket til beredskap?

Nærenergi Gass AS er pliktig til å utarbeide beredskapsplan samt etablere en tilstrekkelig egenberedskap med tilhørende varslings- og innsatsplaner. Beredskapsplanen skal gjennomgås årlig og oppdateres ved endringer som har betydning for beredskapen. Planen skal uansett oppdateres minst hvert tredje år. I tillegg må virksomheten sørge for at beredskapsplanen øves og testes årlig, og at alle elementer i planen øves og testes i løpet av en periode på tre år. Videre har virksomheten en plikt til å samordne sin beredskapsplan med offentlige beredskapsplaner. Disse kravene finnes i forskrift om håndtering av farlig stoff § 19 og storulykkeforskriften § 11.

Videre stiller storulykkeforskriften § 12 krav om at virksomheten må sikre at opplysninger om de farlige stoffene som finnes på anlegget, aktiviteten på anlegget og sikkerhetstiltak for de som kan bli berørt av en storulykke til enhver tid er oppdaterte og tilgjengelige for allmennheten. Informasjonen publiseres vanligvis på virksomhetens nettside. Anlegget vil være sikkerhetsrapportpliktig. Derfor må virksomheten i tillegg regelmessig gi denne informasjonen direkte til alle som kan bli berørt av en storulykke, jf. storulykkeforskriften § 9.

Ovenstående krav må være oppfylt før virksomheten tar farlig stoff inn på anlegget.

Hvorfor må virksomheten innhente samtykke fra DSB?

Forskrift om håndtering av farlig stoff § 17 stiller krav om at enkelte virksomheter må innhente samtykke til håndtering av farlig stoff fra DSB før håndtering av farlig stoff eller bygging av anlegg kan påbegynnes. Samtykkeplikten gjelder:

- virksomheter som er omfattet av storulykkeforskriften
- virksomheter som omlaster farlig stoff fra skip til skip
- virksomheter som bunkrer passasjerskip med LNG
- virksomheter som transporterer farlig stoff i rørledning med driftstrykk høyere enn 16 bar.

Det må også innhentes samtykke ved vesentlig endring av samtykkepliktig virksomhet.

Nærenergi Gass AS vil få plikter etter storulykkeforskriften ved bygging av det omsøkte anlegget, og må derfor innhente samtykke fra DSB.

Hva kan jeg uttale meg om?

Brann og eksplosjonsvernloven § 24 stiller krav om at virksomheter som planlegger å etablere eller endre storulykkeanlegg med farlig stoff skal innhente og legge vekt på uttalelser fra befolkningen

rundt anlegget (høring). DSB gjennomfører høringen på vegne av virksomhetene i forbindelse med søknad om samtykke.

Plikten virksomheten har til å innhente uttalelser gjelder anleggets lokalisering (nye anlegg) samt planlagte beredskaps- og sikkerhetstiltak. Når det gjelder lokalisering, er det kun innspill som gjelder brann, eksplosjon og andre ulykker eller tilsiktede hendelser med farlig stoff, og tilhørende risiko, det kan tas hensyn til. Innspill knyttet til støy, lukt, tap av utsikt mv. vil ikke bli tatt i betraktning.

DSB ber om at eventuelle uttalelser til saken sendes pr. e-post til postmottak@dsb.no innen høringsfristens utløp 14.03.2024. Innspill bes merket med saksnr. 2023/11383.

Informasjon om et eventuelt vedtak om samtykke gjøres kjent på www.dsb.no/hoeringer.